

Από το Συναξάρι - Ο άγιος νεομάρτυρας Θεοφάνης

Categories : [ΘΕΟΛΟΓΙΑ](#)

Date : Ιουνίου 8, 2019

8 Ιουνίου

Ο ένδοξος αυτός μάρτυς γεννήθηκε στο χωριό Ζαπάντι, στην περιοχή Καλαμάτας της Πελοποννήσου. Στο άγιο Βάπτισμα έλαβε το όνομα Θεόδωρος. Οι γονείς του τον έστειλαν σε έναν ράπτη στην Κωνσταντινούπολη για να μάθει κοντά του την τέχνη. Εξ αιτίας όμως της συνεχούς κακομεταχείρισης από το αφεντικό του, έφυγε.

Βρέθηκε στο κέντρο της πόλης, στους πανηγυρισμούς που είχαν οργανωθεί επί τη ευκαιρία της περιτομής του γιου του σουλτάνου, και αρνήθηκε την πίστη του. Εντάχθηκε στο σώμα των παιδιών που τα προετοίμαζαν για να γίνουν γενίτσαροι στο παλάτι και επί έξι χρόνια έλαβε ολοκληρωμένη μόρφωση στα τουρκικά και αραβικά γράμματα.

Προσεγγίζοντας στην διάρκεια των σπουδών του τα θεολογικά ζητήματα, άρχισε να νιώθει τις τύψεις να καίουν στην συνείδησή του, μέχρι την ημέρα που μην αντέχοντας άλλο επικαλέστηκε την Αγία Τριάδα και το όνομα της Θεοτόκου και δραπέτευσε.

Πέρασε από διάφορους τόπους αναζητώντας κάποιον άνθρωπο ικανό να του δείξει

τον δρόμο της σωτηρίας του και τον βρήκε τέλος στο πρόσωπο του σοφού μητροπολίτου Φιλαδελφείας Γαβριήλ, ο οποίος διέμενε στην Βενετία.

Αυτός τον κατάρτισε, τον στερέωσε στην Πίστη και τον έκειρε μοναχό, με το όνομα Θεοφάνης, κατόπιν δε του εξήγησε ότι ο τρόπος να εξιλεωθεί πλήρως για το αμάρτημά του ήταν να μεταβεί στο τόπο της αποστασίας του και να ομολογήσει δημοσίως την μεταστροφή του.

Έμπλεως θείου ζήλου, ο Θεοφάνης επέστρεψε δίχως χρονοτριβή στην Κωνσταντινούπολη, όπου ορισμένοι τον αναγνώρισαν, αλλά δεν μπόρεσε να βρει την κατάλληλη ευκαιρία για μία δημόσια ομολογία.

Μεταβαίνοντας στην Αθήνα παρουσιάσθηκε στον δικαστή, αφού προσευχήθηκε τρεις ημέρες λουσμένος στα δάκρυα και ζήτησε να τιμωρηθεί για την πίστη που είχε χάσει από μια νεανική παρεκτροπή. Αλλά προς μεγάλη απογοήτευσή του ο δικαστής τον απέπεμψε με καλοσύνη.

Αφού πέρασε και από άλλους τόπους, πήγε να παρουσιασθεί στον δικαστή της Λάρισας, ονομαστό για την αυστηρότητα και σκληρότητά του, αλλά αυτός διέταξε να τον αποπέμψουν αφού του δώσουν εξακόσια χτυπήματα με το μαστίγιο. Ο άγιος υπέμενε το βασανιστήριο με ευχαριστίες, χωρίς ωστόσο να βρει ικανοποίηση.

Μετέβη στο Άγιο Όρος, όπου άγιοι μοναχοί τον ενεθάρρυναν σε ό,τι σχεδίαζε και επέστρεψε κατόπιν στην Κωνσταντινούπολη, όπου κυκλοφορούσε δημόσια απευθύνοντας αναφανδόν τον λόγο σε όσους γνώριζε. Αφού δοκιμάστηκε από τον πνευματικό του Ευθύμιο, προετοιμάστηκε για τον ύστατο αγώνα με αγρυπνία, προσευχή και την κοινωνία των Αχράντων Μυστηρίων, και εν συνεχεία παρουσιάσθηκε στο δικαστήριο του σουλτάνου, όπου βρίσκονταν πλήθος δικαστών και υπαλλήλων της οθωμανικής αυλής.

Με δυνατή και καθαρή φωνή εγκωμίασε πρώτα τον ηγεμόνα και εν συνέχεια ομολόγησε την μεταστροφή του ζητώντας να τιμωρηθεί. Εξοργισμένος ο δικαστής από την τόλμη του διέταξε να του καταφέρουν επτακόσια πλήγματα με το μαστίγιο και να τον ρίξουν στην φυλακή, όπου υπέστη την συνεχή κακομεταχείριση των δεσμοφυλάκων.

Καθώς αυτοί του ζητούσαν περιπαικτικά να κάνει ένα θαύμα για χάρη τους, ο άγιος προσευχήθηκε επί τρεις ώρες, ασάλευτος σαν στύλος, και μόλις πρόφερε το Αμήν σεισμός συγκλόνησε εκ θεμελίων την φυλακή και φως λαμπρότερο και από τον ήλιο έσχισε τα σκοτάδια αποκαλύπτοντας τον άγιο λυμένο από τα δεσμά του, με τα χέρια υψωμένα προς τον ουρανό και την όψη όμοια με όψη αγγέλου.

Έντρομοι οι φύλακές του γονάτισαν μπροστά του και του ζήτησαν να τους συγχωρέσει, ορισμένοι μάλιστα εξ αυτών μετεστράφησαν.

Όταν η είδηση έφθασε μέχρι τους ανώτερους δικαστές, ο διοικητής κάλεσε τον άγιο να παρουσιασθεί εκ νέου προσπαθώντας να τον λυγίσει με υποσχέσεις. Ο Θεοφάνης όμως απώθησε τα επιχειρήματά του, όπως παραμερίζει κανείς έναν ιστό αράχνης, και αποκρίθηκε με ζήλο εμπνευσμένον από το Άγιο Πνεύμα. Καταδικάστηκε έτσι σε «πικρό θάνατο».

Αμέσως οι δήμιοι τον συνέλαβαν, του απέκοψαν δύο λωρίδες δέρμα σε σχήμα σταυρού, από την πλάτη έως το στήθος, και βάζοντας τον να καβαλήσει ανάποδα ένα μουλάρι, με τα χέρια καρφωμένα στην σέλλα, τον περιέφεραν επιδεικτικά μέσα στην πόλη. Φθάνοντας στον τόπο εκτέλεσης, τον κρέμασαν γυμνό από τσιγκέλια, ενώ ο λαός τον λιθοβολούσε και τον ράβδιζε.

Ο άγιος Θεοφάνης, ωστόσο, παρέμενε ακλόνητος και ευχαριστούσε τον Θεό που τον έκρινε άξιο να φθάσει στον επιθυμητό σκοπό του. Του ζήτησε μόνο ως χάρη να φανερωθεί με ένα θαύμα προς μεταστροφήν των άπιστων αυτών.

Μόλις ολοκλήρωσε την προσευχή του, ένα πουλί, λευκό σαν περιστέρι, ήλθε και στάθηκε πάνω στο κεφάλι του μάρτυρος και τον γέμισε με θεία αγαλλίαση που έδιωξε από πάνω του κάθε πόνο. Πολλοί παρευρισκόμενοι τότε αναφώνησαν: «Είναι Θεός αληθινός, αυτός ο Χριστός που κηρύττει!»

Μετά από τρεις ώρες, κατά την εσπέρα, ο άγιος αναφώνησε: «Διψώ!» Ένας από τους παρόντες απάντησε: «Γίνε σαν κι εμάς και θα σου δώσω να πεις». Αλλά ο Θεοφάνης αποκρίθηκε: «Για την δική σας σωτηρία διψώ. Όσο για μένα, ο Χριστός με δροσίζει με νερό αιώνιο».

Κατά την νύχτα έπεσαν τρομεροί κεραυνοί και ένα ουράνιο φως περιέβαλε το σώμα του μάρτυρος, γεμίζοντας τρόμοτους φύλακές του. Πολλοί ήσαν τότε εκείνοι που ομολόγησαν τον Χριστό προκαλώντας το μίσος άλλων Τούρκων, οι οποίοι σπεύδοντας στο λιμάνι και αρπάζοντας μυτερά όργανα ήρθαν και χτυπούσαν με αυτά το πρόσωπο και το σώμα του αγίου. Όταν, τέλος, του έβγαλαν τα μάτια, ο άγιος Θεοφάνης παρέδωσε την ψυχή του στον Χριστό (8 Ιουνίου 1588).

Ευσεβείς χριστιανοί εξαγόρασαν το σκηνωμά του και μάζεψαν το χρώμα που ήταν ποτισμένο με το αίμα του, που επιτέλεσαν πλήθος θαυμάτων και ιάσεων. Όσο για τους βασανιστές του, ορισμένοι τυφλώθηκαν, άλλοι παραφρονώντας πνίγηκαν στην θάλασσα, άλλων δε τα χέρια ξεράθηκαν· εκείνοι όμως που μετανόησαν και επικαλέστηκαν το όνομα του αγίου θεραπεύθηκαν.

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

(Από το βιβλίο: "Νέος Συναξαριστής της Ορθοδόξου Εκκλησίας", υπό Ιερομονάχου Μακαρίου Σιμωνοπετρίτου. Τόμος δέκατος, Ιούνιος, σελ. 98. Ίνδικτος, Αθήναι 2007)

(Πηγή ψηφ. κειμένου: koinoniaorthodoxias.org)